

SAKSGRUNNLAG

Til: Idrettsstyrets møte nr. 21, 11. mai 2017
NIFs ledermøte 2017. 12. mai 2017

Fra: Idrettsstyrets arbeidsgruppe
*Idrettspresident Tom Tvedt, 1. visepresident Kristin Kloster Aasen,
styremedlem Anne Berit Figenschau, konstituert generalsekretær Øystein Dale*

Dato: 8. mai 2017

Prinsipper for innsyn og åpenhet i NIF

A. Bakgrunn

Utfordring

Erfaringene fra det siste året, tilsier at åpenhet er nødvendig for å opprettholde tillit til idrettens lederskap og idrettsbevegelsen som helhet. Det er vanskelig å se hvordan en landsdekkende og ideell organisasjon som NIF, med offentlige støtteordninger på alle nivåer, er tjent med et stempel som lukket og utilgjengelig. Spørsmålet er om det skal åpnes for innsyn før juni 2015. Dette saksgrunnlaget skal gi nødvendig oversikt over problemstillingene og være et utgangspunkt for debatten på Ledermøtet.

Status

Idrettsstyret mener at norsk idrett reelt sett er svært åpen, og rapporteringen til det offentlige og til medlemsorganisasjonene er svært omfattende og detaljert. Dette skjer konkret gjennom kvartalsvis og årlig rapportering fra NIF til Kulturdepartementet, samt gjennom styrets årsberetninger. Departementet har hvert år bekreftet at rapporteringen har vært fullstendig og tilfredsstillende. Det samsvarer godt med innholdet i de siste årenes revisjonsrapporter, kontrollkomiterapporter, eksterne klassifiseringer i forhold til kredittverdighet, Åpenhetsutvalgets vurderinger, og blir også bekreftet gjennom rapporten fra bokettersynet i 2016.

Usikkerhet

Det endrer imidlertid ikke det bildet som er skapt utad, og den usikkerheten som er skapt innad. Idrettsstyret har opplevd situasjonen det siste året som krevende, og det har vært stor usikkerhet rundt de mulige konsekvensene et NIF-vedtak vil kunne ha for underlagte ledd og hele frivilligheten. Hvis NIF vedtar en selvpålagt åpenhet som går lagt ut over det frivilligheten i Norge tradisjonelt og gjennom lov har vært pålagt, vil det kunne få presedens for behandlingen og forventningene til resten av frivilligheten.

Likebehandlingsprinsippet har også blitt løftet som argument for å ikke åpne, men også som grunn til å frykte at kravet om åpenhet blir uten begrensninger i forhold til hvem det må omfatte. Idrettsstyrets vedtak våren 2016 må derfor sees i lys av dette.

Politisk pålegg

Når kulturministeren, gjennom tildelingen av spillemidler for 2017, har valgt å pålegge NIF sentralt åpenhet om regnskapsopplysninger på bilagsnivå med virkning fra 2017, endres disse forutsetningene. De er imidlertid ikke utredet eller endret i lovs form. Disse forutsetningen er blant de temaene som må vurderes framover i tid.

Behov for avklaring

Hele idrettsorganisasjonen ønsker at situasjonen skal få en avklaring, og Idrettsstyret ønsker derfor å høre medlemmenes syn, formidlet gjennom Ledermøtets delegater, på hvordan norsk idrett bør forholde seg til kravene om åpenhet og innsyn. Styret oversender derfor vedlagte saksunderlag til delegatene, og vil legge opp til rådslag og debatt på Ledermøtet.

Råd til styret

Etter debatten ønsker Idrettsstyret at Ledermøtet gir sitt råd til styret gjennom avstemming blant aktuelle alternativer. Disse alternativene vil bli presentert for Ledermøtet før debatten.

Styrebehandling

Avstemmingene er formelt sett rådgivende. Idrettsstyret har imidlertid som sin klare intensjon å avholde et eget styremøte etter debatten og før Ledermøtets avslutning. På dette møtet vil Idrettsstyret avklare om NIF skal opprettholde eller endre praksis i forhold til behandling av innsynsbegjæringer.

B. Oppsummering og problemstillinger

Status

NIF har vedtatt å følge anbefalingene fra Åpenhetsutvalget. De prinsipielle sidene ved håndteringen av innsynsbegjæringer ble vedtatt i Idrettsstyret 27. april 2017, og Generalsekretæren fulgte dette opp gjennom vedtak av praktiske retningslinjer for intern saksbehandling 3. mai 2017. Dette iverksettes fra 8. mai 2017.

Det gjenstår å implementere anbefalingene om utvidet forvaltningskontroll og årlig formell behandling av NIFs regnskaper. Idrettsstyret vil komme tilbake til dette, siden det vil kreve endringer i NIFs lov, og således må tingbehandles.

Problemstillinger

Den politiske hovedproblemstillingen som gjenstår å avklare er avgrensningen av tidsrommet som retten til å begjære innsyn i regnskapsopplysninger på bilagsnivå skal omfatte. Før debatten måtte ha vist noe annet, er det grunn til å tro at hovedalternativene vil være:

- Bør man opprettholde dagens vedtak?
- Bør man åpne for innsyn lengre bak i tid, dvs. før juni 2015?
- Hvis man vil åpne for innsyn lengre bak i tid, skal det være ubegrenset eller begrenset til konkrete saker eller perioder?

Det siste årets diskusjoner har brakt fram en rekke ulike synspunkter og argumenter som taler for og imot å åpne for innsyn, og hvem som eventuelt har myndighet til å vedta dette. I saksframlegget gjennomgås derfor kort noen sentrale prinsipper som bør ligge til grunn for behandlingen av disse spørsmålene i NIF.

C. Formelle spørsmål

1. Ledermøtets rolle

Ledermøtet har ingen beslutningsmyndighet ut over det som er hjemlet i NIFs lov § 3-7, og kan derfor ikke fatte et bindende vedtak om å åpne for innsyn.

2. Idrettsstyrets fullmakt

NIFs lovutvalg sier at det tilligger Idrettsstyret å vurdere om og i så fall hvor langt tilbake i tid det skal åpnes for innsyn for tredjeparter. Idrettsstyret kan fatte en slik beslutning på selvstendig grunnlag, men kan også fremme saken for et Ledermøte med sikte på politisk forankring i organisasjonen.

3. Kan godkjente årsregnskaper åpnes for innsyn?

NIFs lovutvalg har konkludert med at det ikke er noen juridiske hindringer for å åpne opp for innsyn for tredjeparter i regnskapsopplysninger for tidligere tingperioder. Lovutvalget påpeker bl.a. at det at regnskaper er godkjent av idrettstinget, ikke innebærer at de samtidig lukkes for senere innsyn.

D. Sentrale vurderinger

1. Hvem skal ha rett til å kreve innsyn

Kulturdepartementet har satt som vilkår at NIF fra og med 1. januar 2017 gir tredjepart, som etterspør slik informasjon, innsyn i alle regnskapsopplysninger, inkludert bilag, for NIFs sentralledd, herunder Olympiatoppen.

NIF er en organisasjon med betydelig oppmerksomhet, også fra enkeltpersoner med mer eller mindre avklart agenda. Formålet med innsynet må være at offentligheten får tilgang til fakta på en relevant og god måte, herunder også mulighet til å stille spørsmål og fremføre kritikk.

De administrative kostnadene bør veies mot formålet med innsynsretten, slik at norsk idrett ikke byråkratiseres på bekostning av aktiviteten. Ved kapasitetsutfordringer bør innsynsbegjæringer fra enkeltpersoner ikke prioriteres.

Idrettsstyret har derfor vedtatt at NIF bør prioritere idrettens egne organisasjonsledd, det offentlige og medievirksomheter foran enkeltpersoner.

2. Hvilke forpliktelser bør følge av å kreve innsyn

Det er naturlig å forvente at den som krever innsyn, samtidig aksepterer "Vær Varsomplakaten" og "Redaktør-plakaten" som premiss for innsynet. Når idretten åpner sine arkiver, vil det være rimelig å kreve at man forholder seg redelig og balansert.

I forhold til respekt for pressens frie stilling, vil det være naturlig å lene seg på Vær Varsom-plakaten og etterlevelse av Redaktørplakaten. Det vil være rimelig å kreve riktig og helhetlig gjengivelse av fremvist dokumentasjon, samt krav om samtidig tilsvaretsrett ved publisering av informasjonen.

NIF har opplevd gjentatte tilfeller av at tilsvaretsrettens verdi reduseres ved uforholdsmessig korte svarfrister, samt begrenset innsyn i artiklens innhold for øvrig. Det vil være naturlig å kreve et minimum av tid til å gi et forsvarlig tilsvarets i nye saker. Og det er rimelig å kreve at den som omtales ellers berøres gjøres kjent med hvilke påstander og problemstillinger som reises i artikkelen før man bes om tilsvarets.

3. Innsyn i to omganger

Ved stort omfang eller upresis begjæring, må man akseptere innsyn i to omganger. Det må være rimelig å stille krav til logisk avgrensning av det materialet man begjærer innsyn i.

Det første innsynet er på overordnet prosjektnivå/transaksjonsnivå. Deretter får man innsyn i de konkrete bilagene/formålene man ønsker å se. I komplekse saker, må det være rimelig å kreve stedlig innsyn under oppsyn.

4. Samle de som ønsker innsyn i komplekse saker der flere krever innsyn

I saker som har fått stor offentlig oppmerksomhet, er det gjerne flere som ønsker innsyn i samme sak. Det vil kunne være rasjonelt å invitere til et felles innsyn i samme materiale for alle som ønsker det.

En slik samling vil muliggjøre rasjonalisering av forberedelsene, gjøre det lettere å organisere tilstedeværelse av relevante personene, og derved styrke muligheten for kvalitet og balanse i det som formidles utad.

I neste omgang må en kunne forvente at saken er lukket, og at etterfølgende henvendelser vanskelig kan prioriteres framfor andre saker.

E. Begrensning av innsyn bakover i tid

Kulturministeren har krevet innsynsrett fra 1. januar 2017. Idrettsstyret har allerede åpnet lengre bakover i tid. Kulturministerens formelle krav er begrenset til 1. januar 2017 og framover i tid.

Det er imidlertid viktig å ha klart for seg at dette er politiske beslutninger. De referer ikke til norsk lov eller NIFs lov. De vil derfor kunne endre seg.

Hvis man skulle finne en formell grense, som refererer til lovverk, så ville det være naturlig å se på den femårsregelen for oppbevaring av bilag som fremgår av Lov om bokføring med tilhørende forskrifter. Dette bør uansett være den maksimale grensen for innsynsrett bakover i tid.

Det vil alltid kunne oppstå spekulasjoner man har for å begrense åpenheten i tid. Når Idrettsstyret har åpnet for en annen grense, så er dette utelukkende knyttet til opplevd ansvar for sin egen funksjonsperiode. Det er et politisk valg som har en formell begrunnelse.

F. Selektiv åpning for innsyn bakover i tid

I lys av den offentlige debatten, er det et alternativ å åpne selektivt for innsyn i saker som får stor offentlig oppmerksomhet, men da vil det fort bli stilt spørsmål ved hvem skal vurdere og beslutte hva som er en "viktig nok" sak.

En løsning vil være å forvente at Idrettsstyret søker råd hos Styrelederforum, i Ledermøtet eller på Idrettstinget. Da vil en sikre at Idrettsstyret bygger på vurderinger fra uavhengige organer som representerer medlemmene.

En slik mekanisme vil sikre organisasjonen og omverden mulighet for innsyn i krevende saker, og en vil samtidig kunne forhindre at isolerte og mindre vesentlige spørsmål utløser unødvendig stor ressursbruk.

G. Administrative og økonomiske konsekvenser

Omfattende innsyn vil kunne medføre en betydelig administrativ belastning. Dette er særlig relevant ved innsyn bakover i tid.

Bakgrunnen for dette er at regnskaper, bilag og avtaler før 2017 er organisert på en måte som ikke tok høyde for den nye situasjonen som nå oppstår. Derved oppstår et betydelig manuelt arbeid, som etter 2017 i stor grad løses elektronisk.

Kulturdepartementet skriver: *"På tilsvarende måte som for offentlige virksomheter som er underlagt offentleglova, kan NIF praktisere unntak fra innsynsretten for opplysninger som er underlagt taushetsplikt."*

Disse problemstillingene gjelder allerede for 2015 og 2016, og er en kostnad Idrettsstyret valgte å ta for å være åpne i hele sin funksjonsperiode. Det er også forsøkt estimert og ivaretatt i budsjettet for 2017. Men usikkerheten er stor.

Ytterligere utvidelser vil forsterke presset på ressursene, og er kalkulert til mellom 0,5 og 1,0 millioner kroner for hvert nye år man åpner bakover i tid. I dagens økonomiske situasjon vil alternativet kunne være lengre saksbehandlingstid og/eller prioritering av sakene, men det er lite ønskelig.

H. Demokratisk forankring i viktige saker

Det er en utfordring at omverden oppfatter situasjonen slik at Idrettsstyret ved hver eneste anledning presses til å tilpasse seg, og ikke har en selvstendig agenda eller følger noen tydelige overordnede prinsipper. Det er sentralt at et Idrettsstyret viser handlekraft, men det er ikke slik at norsk lov eller NIFs lov gir gode føringer i denne saken. Noen vil til og med mene at det offentlige og mediene stiller krav som går ut over norsk lov og frivillighetens autonome stilling.

Idrettsstyret kan ikke se bort fra hensynet til den frivillige organisasjonens autonomi. Derfor blir Ledermøtets syn langt viktigere enn politiske signaler fra offentligheten og mediene. Idrettsstyret henter sitt oppdrag fra organisasjonen i tråd med god demokratisk tradisjon. Idrettsstyret har funnet er riktig å høre Ledermøtet, slik at prinsippet om organisasjonsmessig forankring ivaretas på en best mulig måte.

I. Historikk

1. *Prinsipielt svar i 2011 – 16. juni 2011*

Straks etter Idrettstinget 2011 kom det en innsynsbegjæring 24. mai 2011, hvor man ønsket på detaljnivå fra pressen rundt presidentskapets, generalsekretæren og et par andre personers godtgjørelser og reiseregninger.

NIF svarte prinsipielt 16. juni 2011: "*Vi finner ikke å kunne imøtekomme ønsket om innsyn i tillitsvalgtes eller ansattes reiseregninger. Slik informasjon er det kun styret, revisor og kontrollkomitéen som kan etterspørre. Alle reiseregninger og krav om utgiftsgodtgjørelse, herunder underbilagene, er underlagt grundig kontroll gjennom flere ledd. Siden NIF ikke er underlagt offentlighetsloven, ønsker vi ikke å bidra til å endre praksis blant medlemsorganisasjonene på en måte som vil flytte grensene for hvilke forpliktelser frivillige organisasjoner har overfor offentligheten*".

NIF redegjorde deretter for sine retningslinjer og kontrollrutiner før man redegjorde på et overordnet nivå om summerte kostnader gjennom året for den enkelte i forhold til lønn og honorarer, fast bilgodtgjørelse, kilometergodtgjørelse, samt refusjon av utlegg og reisekostnader. Saken stoppet der i 2011.

2. *Spørsmål rundt Sotsji og Norway House – 19. mars 2014*

Det var betydelig interesse i mediene vinteren 2014 rundt OL/PL 2014, søkeprosessen for OL 2022, og spesielt rundt Norway House i Sotsji. Det var stor oppmerksomhet i mediene rundt valgarbeidet i 2013 og det internasjonale informasjonsarbeidet, herunder spesielt pengebruk, konsulentbruk og hvilke selskaper som var benyttet.

Idrettsstyret avholdt et dialogmøte på Ullevaal med idrettskretsene og særforbundene 19. mars 2014. Pressen ble invitert til en gjennomgang av NIFs regnskapstall for regnskapsåret 2013, med særlig vekt på kostnadene knyttet til søknadsarbeidet for Olympiske- og Paralympiske leker (OL/PL) til Norge i 2022. Det ble sendt ut en relativt detaljert pressemelding med faktainformasjon.

Idrettsstyret registrerte god støtte fra medlemsorganisasjonene, og registrerte begrenset etterspørsel etter faktainformasjon etter dette.

3. Innsynsbejæring fra VG – 2. mars 2016

Onsdag 2. mars 2016 mottok Norges idrettsforbund, sammen med Skiforbundet, Friidrettsforbundet, Håndballforbundet og Cykleforbundet, en innsynsbejæring fra VG om innsyn i reiseregninger og lønnsbetingelser for styre og ledende ansatte. Det ble også etterspurt informasjon og dokumentasjon vedrørende representasjon, konsulenter, kurs og PR-kostnader.

4. NIFs svar på henvendelsen fra VG – 18 mars 2016

Den 18. mars 2016 svarte NIF henvendelsen fra VG. Samtidig svarte også Skiforbundet, Friidrettsforbundet, Håndballforbundet og Cykleforbundet. Besvarelsene til de ulike organisasjonene ble også lagt ut på idrettsforbundet.no.

I den ovennevnte omfattende besvarelsen, fremla NIF:

- Lønn og honorarer for NIFs presidentskap, generalsekretær, NIFs ledergruppe og Olympiatoppens ledergruppe.
- NIFs rapporteringskrav og rapporteringsrutiner overfor statlige myndigheter.
- NIFs egne kontroll- og rapporteringssystemer, herunder om Kontrollkomiteens funksjon.
- NIFs årsregnskaper og årsrapporter fra de siste år.
- Reise- og kostnadsoversikt for president og generalsekretær i 2015.
- Konsulentbruk på et overordnet nivå.

Omfanget av henvendelsene, saken som ble etterspurt, fristene som ble gitt etc. var stort, og NIF opplevde i begrenset grad å få gjennomslag for sitt syn i offentligheten. NIF valgte derfor en periode å publisere alle henvendelser og svar på våre nettsider, slik at medlemsorganisasjonen fikk utfyllende informasjon og kunnskap.

5. Møte med Kulturministeren – 30. mars 2016

30. mars 2016 inviterte Kulturministeren NIFs ledelse til møte om åpenhet den 1. april 2016. Møtet ble avholdt 1. april 2016. Fra NIF deltok Idrettspresident Tom Tvedt, 1. visepresident Kristin Kloster Aasen, generalsekretær Inge Andersen, ass. generalsekretær Øystein Dale, samt president i Norges Fotballforbund, Terje Svendsen, og generalsekretær i Norges Skiforbund, Stein Opsal.

I møtet gjennomgikk NIF alle sider ved den sentrale idrettsorganisasjonens omfattende rapporteringsrutiner overfor statlige myndigheter, samt at NIFs svar til norsk media

knyttet til VGs henvendelse ble gjennomgått. Kulturministeren hadde forventninger til tiltak og ønsket å innkalle NIFs ledelse til et nytt møte i saken.

Kl. 17:00 samme dag ble idrettsstyret, pr telefonmøte, orientert om status i saken og resultat av møte med Kulturministeren. Idrettsstyret ba generalsekretæren klargjøre til nytt møte med Kulturministeren.

6. Åpenhetsutvalgets mandat og sammensetning – 6. april 2016

I nytt telefonmøte 6. april 2016 ble idrettsstyret igjen orientert om status i åpenhetsdebatten.

Idrettsstyret var enige om at det skal etableres et utvalg som skal vurdere, utrede og komme med anbefalinger knyttet til en evt. styrket selvpålagt åpenhet knyttet til norsk idretts økonomi og forvaltning. I tillegg var Idrettsstyret enige i at idrettspresidenten og generalsekretæren skal fremlegge oversikt over reiseutgifter knyttet til sine nasjonale og internasjonale reiser.

Idrettsstyret besluttet i telefonmøtet 10. april 2016 mandatet og sammensetningen for utvalget for åpenhet i idretten. Utvalget ledes av John G. Bernander.

7. Brev fra Kulturministeren om forventninger om åpenhet – 12. april 2016

11. april 2016 ble det gjennomført et nytt møte med Kulturministeren. Tema for møtet var prinsipper for åpenhet i NIF.

I etterkant av møtet mottok NIF den 12. april 2016, et oppsummerende brev fra Kulturministeren hvor det fremkom en forventning om at åpenhet rundt anskaffelser, rammeavtaler og styrevervsregister vurderes.

Det ble også informert om at departementet vil fastsette nye vilkår om innsyn fra tredjepart i alle regnskapsopplysninger fra 1. januar 2017 men med en oppfordring om å praktisere åpenhet om regnskapsopplysninger fra dags dato.

8. Vedtak om begrenset åpenhet bakover i tid - 14.-15. april 2016

På styremøtet i Førde 14.-15. april 2016, vedtok styret at NIF vil gjøre innsynstilgjengeligheten gjeldende fra 01.01.2017, slik statsrådets brev av 12.04.2016 angir. Vedtak:

- *NIF vil gjøre innsynstilgjengeligheten gjeldende fra 01.01.2017, slik statsrådets brev av 12.04.2016 angir.*
- *For Idrettsstyret og generalsekretæren iverksettes imidlertid ordningen så snart som praktisk mulig, gjeldende for hele inneværende tingperiode, fra og med juni 2015.*
- *Når ordningen innføres i 2017 vil den gjelde for dette styrets tingperiode.*
- *Generalsekretæren vil fremlegge de nødvendige økonomiske kalkyler og bemanningsmessige konsekvenser for NIF i Idrettsstyremøtet den 02.06.2016.*

9. Styrelederforum – 28. april 2016

På styrelederforum på Gardermoen 28. april 2016, møtte Idrettsstyret særforbundsresidentene og idrettskretslederne.

Det ble gitt en grundig og detaljert gjennomgang av inntekter, kostnader og de budsjettmessige konsekvenser for NIF knyttet til OL i Sotsji i 2014 og Norway House. I den påfølgende debatten på Gardermoen om åpenhet kom det mange gode innspill som ble viktige for den videre diskusjonen i styret. Den viste også at de var ulike syn på hva som var riktigste og beste framgangsmåte for idretten.

Alle presentasjonene, inkludert de detaljerte økonomiske oversiktene, ble lagt åpent ut på NIFs hjemmeside.

10. Styremøte – 10. mai 2016

Oppfølging av styrevedtaket fra 14.-15. april i åpenhetsdebatten var tema på styremøtet 10. mai 2016 på Gardermoen. Idrettsstyret var enige om at det var i idrettsbevegelsens interesse å sørge for størst mulig grad av transparens og åpenhet om økonomiske prioriteringer. Dette er også viktige demokratiske prinsipper idretten ønsker at skal etterleves. Norsk idrett er avhengig av at medlemmer, sentrale politikere, og det norske folk har stor tillitt til at tilskudd fra det offentlige, sammen med andre økonomiske ressurser, forvaltes på en ansvarlig måte og til det beste for idretten.

Det kom fram at det var ulike syn innenfor styret. Et flertall på 9 mente at vedtaket 14.-15. april måtte legges til grunn, mens et mindretall på 2 mente at NIF burde tilrettelegge for innsyn i regnskapene på bilagsnivå, også fra tiden før 2015.

11. Ledermøtet 2016 – 3. til 4. juni 2016

På NIFs Ledermøte 3.-4. juni 2016 var "Åpenhet i idretten" eget tema. 1. visepresident Kristin Kloster Aasen innledet til saken og redegjorde for Idrettsstyrets vedtak om å nedsette et utvalg for å vurdere idrettens kontrollrutiner og gi med anbefalinger om hvordan idretten bør praktisere åpenhet.

Utvalgsleder John G. Bernander presenterte utvalgets mandat og noen av de vurderingene utvalget hadde foretatt så langt. Fokus for utvalgets videre arbeid er en gjennomgang av NIFs styringsstruktur, rutiner for kontroll og avviksrapportering. Den overordnede målsetningen er å komme med anbefalinger til idretten på rutiner og kontrollsystemer som idretten enkelt kan praktisere.

12. Åpenhetsutvalgets rapport og anbefalinger – 3. oktober 2016

Den 3. oktober avla Åpenhetsutvalget sin rapport med 21 konkrete anbefalinger til offentliggjøring, organisering og myndighet, og rutiner og retningslinjer.

13. Arbeidsgruppe – 5. oktober 2016

Idrettsstyret nedsatte 5. oktober 2016 nedsatte idrettsstyret en arbeidsgruppe som fikk til oppdrag å fremskaffe faktagrunnlag for anbefalingene.

14. Gjennomgang av Åpenhetsutvalgets anbefalinger – 14. oktober 2016

14. oktober 2016 gikk idrettsstyret gjennom arbeidsgruppens faktagrunnlag og behandlet Åpenhetsutvalgets anbefalinger enkeltvis.

15. Styrelederforum – 9. november 2016

Den 9. november ble både Åpenhetsutvalgets anbefalinger og de organisasjonsmessige konsekvenser av implementering gjennomgått på Styrelederforum på Fornebu. Samtidig ble det mottatt innspill fra organisasjonen relatert til åpenhet.

16. Utarbeidelse av implementeringsplan – 22. november 2016

I styremøte på Gardermoen 22. november ber styret administrasjonen om å utarbeide en implementeringsplan og administrative rutiner for Åpenhetsutvalgets anbefalinger. Idrettsstyret fattet følgende vedtak:

- *Idrettsstyret vedtok den fremlagte implementeringsplanen, og ba generalsekretæren om å gjennomføre implementeringen i henhold til tilskuddsbrev om spillemidler fra KUD av 09.12.2016 og åpenhetsutvalgets anbefalinger.*
- *Prinsipper for innsyn om regnskapsopplysninger gjelder fra og med inneværende tingperiode.*
- *Idrettsstyret ba videre generalsekretæren om å hensynta de økonomiske konsekvensene av implementeringen ved budsjettfremleggelsen i IS-møtet 19.01.2017.*

Planen skulle beskrive hvor raskt de enkelte anbefalingene kan gjennomføres, og hvilke bemanningsmessige og økonomiske konsekvenser implementering vil innebære.

17. Spillemiddeltildelingen og tilhørende krav – 9. desember 2016

Den 9. desember 2016 mottar NIF tilskuddsbrev fra Kulturdepartementet. Av tilskuddsbrevet fremkommer det at Kulturdepartementet setter som vilkår at tredjepart gis innsyn i regnskapsopplysninger, inkludert bilag, for NIFs sentralledd, herunder Olympiatoppen.

Departementet presiserer samtidig at arbeid med «etikk og godt styresett (...) skal prioriteres», at «det forutsettes at NIF har gode og dekkende retningslinjer og rutiner for å avdekke korrupsjon og inhabilitet», og at «det foreligger fastsatte habilitetsregler og at det opprettes et habilitetsregister».

Fra Kulturministeren sendes det et separat brev 9. desember 2016 der ministeren presiserer at «det vil styrke idrettens legitimitet og omdømme at NIFs sentralledd også åpner for innsyn i sine regnskapsopplysninger tilbake i tid.» Kulturministeren oppfordret samtidig «NIFs toppledelse om å vise større åpenhet, moderasjon og sørge for kostnadsreducerende og effektiviserende tiltak.»

18. Implementeringsprosessen i NIF - 14.-15. desember 2016

I idrettsstyremøte 14.-15. desember 2016 gjennomgikk idrettsstyret detaljene knyttet til implementeringsplan for NIFs oppfølging av Åpenhetsutvalgets anbefalinger, samt føringene i tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet.

Føringene i det formelle tildelingsbrevet var hensyntatt i forslaget til implementeringsplan fra generalsekretæren. Tiltakene som ble foreslått for idrettsstyret er lagt på et nivå som anses tilstrekkelig for å håndtere organisasjonens risikoområder på en forsvarlig og god måte.

Idrettsstyret vedtok den fremlagte implementeringsplanen, og ba generalsekretæren om å gjennomføre implementeringen i henhold til tilskuddsbrev om spillemidler fra Kulturdepartementet av 09.12.2016 og åpenhetsutvalgets anbefalinger.

Idrettsstyret vedtok i samme møte innsyn bakover i tid ved at prinsipper for innsyn i regnskapsopplysninger gjelder fra og med inneværende tingperiode.

19. Rutiner og retningslinjer – 1. januar 2017

Administrasjonen igangsatte arbeidet med implementeringsplanen umiddelbart etter idrettsstyrets beslutning. Fra 1. januar 2017 ble det implementert kostnadsreducerende tiltak:

- tydelige retningslinjer for reiser og representasjonskostnader med klare beløpsgrenser ved overnatting og bespising samt krav om bruk av elektronisk system for reiseregninger.
- retningslinjer for refusjon av utgifter til alkohol
- retningslinjer for gaver til ansatte, samarbeidspartnere og sponsorer
- det ble samtidig implementert et omfattende system for avviksoppfølging og avviksrapportering som skal sikre at alle avvik fra NIFs hovedregler eller overskridelser av beløpsgrenser løftes og belyses for kontrollkomité og idrettsstyret.

20. Informasjon til organisasjonen – februar og mars 2017

I løpet av februar og mars måned ble alle ansatte i NIF og Olympiatoppen, samt organisasjonssjefer i idrettskretsene, informert om nye retningslinjer.

Som en følge av at NIF har arbeidsgiveransvaret for alle idrettskretser, vil noen av tiltakene i implementeringsplanen medføre endringer i rutiner på idrettskretsnivå.

I sakens anledning mottok NIF mottatt brev fra tre idrettskretser som ønsket en prinsipiell avklaring av idrettsstyrets vedtak i IS-sak 130 (2015-2019), hvor Idrettsstyret vedtok at hensynet til kontroll med arbeidsgiveransvaret og kontroll med trekk- og oppgavepliktige ytelser tilsier at alle ansatte i NIF, inkludert idrettskretsene, rapporterer i én og samme ordning.

21. Åpning for å høre Ledermøtet – 3. april 2017

I Idrettsstyrets telefonstyremøte 3. april 2017 innledet Idrettspresidenten om status og utfordringene knyttet til åpenhet og innsyn, herunder hvorvidt en skulle se på prinsippene på nytt. Det ble åpnet for å vurdere om spørsmålet skulle fremlegges for Ledermøtet. Vedtak:

- *Generalsekretæren utarbeider et saksgrunnlag foran neste IS-møte med tanke på å gi Idrettsstyret anledning til å se på sitt vedtak på nytt.*

22. Prinsipper for behandling av innsynsbegjæringer – 27. april 2017

I styremøtet 27. april 2017 sluttet Idrettsstyret seg til de foreslåtte prinsippene for behandling av innsynsbegjæringer og ba Generalsekretæren fastsette administrative rutiner i tråd med dette. Idrettsstyret vedtok samtidig at, *av hensyn til administrativ ressursbruk, foreslås det å prioritere idrettens egne organisasjonsledd, det offentlige og medievirksomheter som etterlever Vær Varsomplakaten og Redaktør-plakaten.*

Generalsekretæren oppsummerte erfaringene knyttet til åpenhet og innsyn det siste året, samt noen juridiske og prinsipielle spørsmål som har vært framme i debatten rundt åpenhet. Idrettsstyret diskuterte saken og fant det riktig å søke råd hos Ledermøtet før endelig vedtak fattes. Det forberedes et saksunderlag til IS-møte 21 (2015-2019) og Ledermøtet 2017 i Bodø. *Vedtak: Idrettsstyret ønsker å høre Ledermøtets syn med bakgrunn i vedtak i IS-sak 71 i IS-møte 9 (2015-2019).*

23. Rapport fra bokettersyn for 2014 – 3. mai 2017

Oslo kommune, ved Kemnerkontoret, har gjennomført bokettersyn hos NIF. Kontrollen har omfattet arbeidsgivers behandling av avgiftspliktige tilskudd/innbetalinger til kollektive pensjonsordninger, arbeidsgivers dekning av arbeidstakeres forsikringspremier, velferdstiltak, kundepleie/representasjon og seminarer i regnskapsåret 2014, samt kollektive pensjonsordninger for regnskapsårene 2013, 2015 og 2016.

Kontrollen har derfor også omfattet hele perioden for OL og Paralympics i Sotsji, samt reiser, opphold og representasjon knyttet til OL og Norway House. Kontrollen har ingen anmerkninger knyttet til velferdstiltak, kundepleie/representasjon og seminarer i 2014.

24. Administrative rutiner – 3. mai 2017

Generalsekretæren fastsatte de administrative rutineene som skal gjelde for behandling av innsynsbegjæringer i NIF 3. mai 2017.

Informasjon om dette ble publisert på NIFs hjemmeside 5. mai 2017. Rutinene iverksettes fra 8. mai 2017.

Rutinene gjelder for regnskapsopplysninger for den perioden som til enhver tid er vedtatt åpnet for innsyn.

25. Innspill fra organisasjonen underveis.

Idrettsstyret har mottatt noen skriftlige innspill fra bl.a. Buskerud idrettskrets og Norges friidrettsforbund rundt behandlingen av prinsippene for åpenhet og innsyn, men langt de fleste uttalelsene er kommet muntlig når saksområdet har vært drøftet i ulike organisasjonsmessige sammenhenger og møter.

J. Idrettsstyrets behandlinger

1. Idrettsstyrets orienteringsmøte 6. april 2016. Orientering om åpenhetsdebatten.
2. Idrettsstyrets telefonmøte 10. april 2016, IS-sak 63: Mandat og sammensetning for utvalget for åpenhet i idretten.
3. IS-møte 9 (2015-2019) 14. og 15. april 2016, IS-sak 71: Åpenhet.
4. IS-møte 10 (2015-2019) 10. mai 2016, Orienteringssak: Bokettersyn.
5. Idrettsstyrets telefonmøte 5. oktober 2016, IS-sak 104: Oppfølging av Bernanderutvalget.
6. IS-møte 14 (2015-2019) 4. november 2016, IS-sak 107: Oppfølging av Bernanderutvalgets rapport om åpenhet.
7. IS-møte 15 (2015-2019) 22. november 2016, IS-sak 107: Oppfølging av Åpenhetsutvalgets anbefalinger.
8. Idrettsstyrets orienteringsmøte 9. desember 2016. Orientering om tildeling av spillemidler for 2017, og medfølgende vilkår knytte til åpent og innsyn.
9. IS-møte 16 (2015-2019) 14. og 15. desember 2016, IS-sak 130: Implementering av Bernanderutvalgets anbefalinger.
10. IS-møte 17 (2015-2019) 19. januar 2017, Orientering om implementeringen av Bernanderutvalgets anbefalinger.
11. IS-møte 18 (2015-2019) 17. februar 2017, Orientering om status i implementeringen av Bernanderutvalgets anbefalinger.
12. IS-møte 19 (2015-2019) 15. mars 2017, IS-sak 154: Implementering av åpenhetsutvalgets anbefalinger.
13. Idrettsstyrets telefonmøte 3. april 2017. IS-sak 155: Åpenhet og innsyn.
14. IS-møte 20 (2015-2019) 27. april 2017, IS-sak 166: Implementering av åpenhetsutvalgets anbefalinger.